

Uitvoeringsregeling subsidie restauratie rijksmonumenten Noord-Holland 2025

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland;

Gelet op artikel 2 van de Algemene subsidieverordening Noord-Holland 2011;

Overwegende dat het wenselijk is de restauratie van rijksmonumenten te stimuleren en dat door de restauratie het behoud van het rijksmonument en de publiekstoegankelijkheid van een rijksmonument wordt behouden of vergroot;

Overwegende dat Gedeputeerde Staten in het kader van rechtvaardiging van de staatssteun, de volgende steunmaatregel van toepassing achten:

Artikel 53 van Verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard (PbEU, L187) (Algemene groepsvrijstellingsverordening);

Besluiten vast te stellen:

Uitvoeringsregeling subsidie restauratie rijksmonumenten Noord-Holland 2025

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- Algemene groepsvrijstellingsverordening: Verordening (EU) Nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard (PbEU, L187);
- Energiescan: een energiescan van het monument die voldoet aan de eisen van de Energiescan Noord-Holland, die als bijlage behorende bij deze uitvoeringsregeling is gevoegd;
- Klinkend erfgoed: orgels, luidklokken, beiaarden of uurwerken;
- Restauratie: werkzaamheden, maatregelen en voorzieningen die het normaal onderhoud te boven gaan en nodig zijn voor herstel van het rijksmonument;
- Rijksmonument: een monument of archeologisch monument dat is ingeschreven in het rijksmonumentenregister als bedoeld in artikel 1.1. van de Erfgoedwet;
- Verduurzaming: het invoeren van energie-efficiëntiemaatregelen of het bevorderen van het gebruik van energie uit hernieuwbare energiebronnen bij de restauratie van een gebouw.

Artikel 2 Doelgroep

Subsidie kan worden verstrekt aan:

- a. de eigenaar van het rijksmonument, of;
- b. de natuurlijke of rechtspersoon die belast is met het beheer of het behoud van het rijksmonument.

Artikel 3 Activiteiten

1. Subsidie kan worden verstrekt voor de restauratie van een in Noord-Holland gelegen:
 - a. publiekstoegankelijk rijksmonument;
 - b. rijksmonument dat door de restauratie publiekstoegankelijk wordt, of;
 - c. orgel dat een rijksmonument is en zich bevindt in een publiekstoegankelijk gebouw.
2. Een rijksmonument als bedoeld in het eerste lid is publiekstoegankelijk indien:
 - a. minimaal 25 % van de vloeroppervlakte van het monument of van de bijbehorende monumentale groenaanleg voor tenminste 24 dagen per kalenderjaar voor het publiek toegankelijk is, of;
 - b. minimaal 25 % van de vloeroppervlakte van het monument voor tenminste vier dagen per kalenderjaar voor het publiek toegankelijk is, indien het monument een molen is.

Artikel 4 Aanvraagvereisten

1. Een aanvraag om subsidie bevat ten minste:
 - a. een begroting van de kosten van de activiteit;

- b. een financieringsplan van de kosten van de activiteit;
 - c. een inhoudelijke beschrijving van de activiteit;
 - d. een inspectierapport dat niet ouder is dan drie jaar, opgesteld door een onafhankelijke deskundige en voor zover mogelijk conform ERM Uitvoeringsrichtlijn URL 2005, waarin de volgende onderwerpen aan bod komen:
 - 1. de technische en fysieke staat van het rijksmonument;
 - 2. de uit te voeren werkzaamheden;
 - 3. de volgorde van urgentie van de uit te voeren werkzaamheden;
 - 4. de termijn van aanpak.
 - e. een afschrift van de omgevingsvergunning voor de restauratie of een bestuurlijk rechtsoordeel dat voor de restauratie geen omgevingsvergunning vereist is;
 - f. actuele van een datum voorziene overzichtsfoto's en detailfoto's van het rijksmonument en de te restaureren onderdelen en bouwtekeningen van de te restaureren onderdelen;
 - g. gegevens over de publiekstoegankelijkheid van het rijksmonument als bedoeld in artikel 3, tweede lid, van deze uitvoeringsregeling voor de komende tien jaar, en;
 - h. een planning van de activiteit, waarbij aanvrager aannemelijk maakt dat de opdracht voor het uitvoeren van de gesubsidieerde werkzaamheden binnen twaalf maanden na ontvangst van de subsidiebeschikking wordt verleend.
- 2. Indien subsidie wordt gevraagd voor een rooms-katholiek religieus gebouw bevat de aanvraag tevens een bisschoppelijke verklaring waaruit blijkt dat wordt ingestemd met de uitvoering van de restauratie conform subsidieaanvraag.
 - 3. Indien de aanvrager om subsidie niet de eigenaar is van het rijksmonument bevat de aanvraag om subsidie tevens een document waaruit blijkt dat de eigenaar instemt met de restauratie.
 - 4. Indien verduurzaming deel uitmaakt van de restauratie bevat de aanvraag een energiescan van het te restaureren monument waarin het treffen van deze verduurzamingsmaatregel(en) wordt geadviseerd.
 - 5. Een aanvraag om subsidie wordt ingediend door middel van het voor deze uitvoeringsregeling op www.noord-holland.nl/Loket/Subsidies beschikbaar gestelde formulier.

Artikel 5 In behandeling nemen

- 1. Een aanvraag om subsidie wordt niet in behandeling genomen indien:
 - a. de aanvraag betrekking heeft op een rijksmonument dat in het rijksmonumentenregister staat ingeschreven onder de hoofdcategorie 'Woningen en woningbouwcomplexen' en na de restauratie voor meer dan 50% van de vloeroppervlakte voor bewoning gebruikt wordt;
 - b. de aanvraag is ontvangen buiten de periode bedoeld in artikel 6;
 - c. de activiteit is voltooid voordat de termijn voor het indienen van aanvragen is verstreken.
- 2. Gedeputeerde Staten beslissen uiterlijk de eerste week van de maand december van het betreffende jaar op de ingediende aanvragen.

Artikel 6 Openstellingsperiode en subsidieplafond

Gedeputeerde Staten stellen een subsidieplafond en de periode waarbinnen de aanvragen kunnen worden ingediend, vast.

Artikel 7 Rangschikking

- 1. Indien het subsidieplafond wordt bereikt worden aanvragen die voor subsidie in aanmerking komen, gerangschikt op een prioriteitenlijst.
- 2. De rangschikking wordt bepaald door het totaal aantal punten dat wordt behaald op grond van de volgende onderdelen:
 - a. indien de aanvrager een professionele organisatie voor monumentenbehoud is als bedoeld in artikel 30 van de Subsidieregeling instandhouding monumenten, worden acht punten behaald;
 - b. indien de aanvraag betrekking heeft op een monument dat in het rijksmonumentenregister is opgenomen onder de subcategorie 'Boerderijen' of de subcategorie 'Industrie- en poldermolens', worden zes punten behaald;
 - c. indien de aanvraag betrekking heeft op een monument dat in het rijksmonumentenregister is opgenomen onder de hoofdcategorie 'Religieuze gebouwen' of de subcategorie 'Begraafplaats en begraafplaatsonderdelen' worden zes punten behaald;
 - d. indien de aanvraag betrekking heeft op een monument dat in het rijksmonumentenregister is opgenomen onder hoofdcategorie 'Kastelen, landhuizen en parken' worden zes punten behaald;

- e. indien de aanvrager is aangewezen als een algemeen nut beogende instelling en geen publiekrechtelijke rechtspersoon of organisatie als genoemd onder het tweede lid onder a van dit artikel is, worden vier punten behaald;
 - f. indien de aanvrager een ander is dan een professionele organisatie voor monumentenbehoud als bedoeld in artikel 30 van de Subsidieregeling instandhouding monumenten en geen algemeen nut beogende instelling is, wordt één punt behaald;
 - g. indien een energiescan is overgelegd en de uitvoering van de verduurzamingsmaatregelen samen met de restauratie onherroepelijk zijn vergund, worden acht punten behaald;
 - h. indien de gevraagde subsidie minder is dan 10% van de subsidiabele kosten worden tien punten behaald;
 - i. indien de gevraagde subsidie 10% of meer en minder dan 20% van de subsidiabele kosten is worden zeven punten behaald;
 - j. indien de gevraagde subsidie 20% of meer en minder dan 30% van de subsidiabele kosten is worden vijf punten behaald;
 - k. indien de gevraagde subsidie 30% of meer en minder dan 40% van de subsidiabele kosten is worden drie punten behaald;
 - l. indien de gevraagde subsidie 40% of meer is van de subsidiabele kosten wordt één punt behaald.
- 3. Aanvragen worden gehonoreerd naar de volgorde op de prioriteitenlijst.
 - 4. Indien meerdere aanvragen op dezelfde plaats op de prioriteitenlijst worden gerangschikt en door honorering van deze aanvragen het subsidieplafond wordt overschreden, wordt de aanvraag met het laagste percentage van de gevraagde subsidie ten opzichte van de subsidiabele kosten als eerste gehonoreerd.
 - 5. Een ingediende aanvraag kan door de aanvrager uit eigen beweging worden gewijzigd of worden aangevuld gedurende de periode voor het indienen van een aanvraag.
 - 6. Indien sprake is van een geval als bedoeld in artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht wordt de aanvrager eenmaal in de gelegenheid gesteld om binnen 14 dagen de aanvraag aan te vullen.

Artikel 8 Weigeringsgronden

Subsidie wordt geweigerd indien:

- a. de activiteit niet financieel haalbaar is;
- b. de aanvraag betrekking heeft op de restauratie van klinkend erfgoed of een molen en bij de aanvraag geen berekening en positief advies van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed over het plan van aanpak van de restauratie is overgelegd;
- c. de voor de activiteit benodigde omgevingsvergunning bij het sluiten van de indieningstermijn niet onherroepelijk is geworden;
- d. voor dezelfde activiteit in de afgelopen tien jaren reeds door Gedeputeerde Staten een subsidie is verstrekt, tenzij het een subsidie op grond van de Uitvoeringsregeling subsidie historische windmolens Noord-Holland betreft;
- e. naar het oordeel van Gedeputeerde Staten de publiekstoegankelijkheid van het rijksmonument voor ten minste tien jaren onvoldoende gewaarborgd is;
- f. ten aanzien van de aanvrager van de subsidie er een bevel tot terugvordering van de Europese Commissie uitstaat ingevolge een eerder besluit van de Europese Commissie waarbij steun onrechtmatig en onverenigbaar met de interne markt is verklaard, of;
- g. de aanvrager van de subsidie een onderneming in moeilijkheden is als bedoeld in paragraaf 2.1. van de Communautaire richtsnoeren voor reddings- en herstructureringssteun (pb EU 2004, C 244), of;
- h. de subsidiabele kosten van de werkzaamheden, maatregelen en voorzieningen voor zover het:
 - 1. een restauratie betreft van een monument dat in het rijksmonumentenregister is opgenomen onder de hoofdcategorie 'Religieuze gebouwen', de hoofdcategorie 'Kastelen, landhuizen en parken', de subcategorie 'Begraafplaats en begraafplaatsonderdelen', de subcategorie 'Boerderijen' of de subcategorie 'Industrie- en poldermolens', minder dan € 35.000,- bedragen;
 - 2. een restauratie betreft van een monument dat in het rijksmonumentenregister onder een andere categorie dan onder het eerste lid van dit artikel is opgenomen, minder dan € 100.000,- bedragen.

Artikel 9 Subsidiabele kosten

Subsidie voor de restauratie van een rijksmonument als bedoeld in artikel 3, eerste lid, wordt verstrekt voor zover de kosten zijn opgenomen in de Leidraad subsidiabele instandhoudingskosten, opgenomen als bijlage bij de Subsidieregeling instandhouding monumenten en daarin als subsidiabel zijn aangemerkt.

Artikel 10 Subsidiehoogte

1. De subsidie voor de restauratie van een rijksmonument bedraagt per openstellingsperiode 50% van de subsidiabele kosten tot maximaal € 500.000,- tenzij er sprake is van een rangschikking op basis van een prioriteitenlijst in welk geval de subsidie gelijk is aan het percentage waarmee de aanvrager op de prioriteitenlijst wordt gerangschikt.
2. In de beschikking tot subsidieverlening wordt uitvoering gegeven aan hetgeen is bepaald in artikel 53, leden 6, 7 en 8 van de Algemene groepsvrijstellingsverordening.
3. Indien toepassing van de voorgaande artikelen zou leiden tot het overtreden van het verbod op het geven van staatssteun in de zin van de artikelen 107 en 108 van het VWEU, wordt het subsidiebedrag in afwijking van deze artikelen zodanig vastgesteld dat het totaal van alle subsidies voor de activiteit niet hoger is dan het bedrag dat op grond van de van toepassing zijnde vrijstellingsverordening van de Europese Commissie verstrekt mag worden.
4. Gedeputeerde Staten verstrekken geen subsidies van minder dan € 5.000,-.
5. Bij subsidies van minder dan € 10.000,- wordt volstaan met subsidievaststelling zonder voorafgaande subsidieverlening.

Artikel 11 Subsidieverplichtingen

1. In de beschikking tot subsidieverlening wordt een termijn gesteld waarbinnen de opdracht tot het uitvoeren van de werkzaamheden wordt verleend en om de uitvoering van de gesubsidieerde activiteit af te ronden.
2. Aan de subsidieontvanger wordt in ieder geval de verplichting opgelegd om de restauratie te laten uitvoeren overeenkomstig de uitvoeringsrichtlijnen vastgesteld door de Stichting Erkende Restauratiekwaliteit Monumentenzorg.
3. Gedeputeerde Staten kunnen de verplichting opleggen om de restauratie te laten begeleiden door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Artikel 12 Subsidievaststelling

1. Een aanvraag tot vaststelling wordt ingediend binnen 13 weken na voltooiing van de activiteit.
2. Indien de subsidieontvanger een gemeente, of een openbaar lichaam dat is ingesteld op grond van hoofdstuk I, II of IV van de Wet gemeenschappelijke regelingen is, wordt de aanvraag tot vaststelling van de subsidie ingediend uiterlijk 1 augustus van het jaar volgend op het jaar waarin de activiteit is voltooid.
3. Een aanvraag om subsidievaststelling wordt ingediend door middel van het voor deze uitvoeringsregeling op www.noord-holland.nl/Loket/Subsidies beschikbaar gestelde formulier.
4. Gedeputeerde Staten beslissen binnen 13 weken na ontvangst van de aanvraag tot vaststelling van de subsidie.

Artikel 13 Slotbepalingen

1. Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het provinciaal blad waarin zij wordt geplaatst.
2. Deze regeling wordt aangehaald als Uitvoeringsregeling restauratie rijksmonumenten Noord-Holland 2025.
3. De Uitvoeringsregeling subsidie restauratie rijksmonumenten Noord-Holland 2022 wordt ingetrokken.

Haarlem, 22 april 2025.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland

A.Th.H. van Dijk, voorzitter.

M.J.H. van Kuijk, provinciesecretaris

Bijlage 1:

Energiescan Noord-Holland

De provincie wil verduurzaming van cultureel erfgoed stimuleren. Het verminderen van het energieverbruik van culturele instellingen levert een kostenvoordeel op dat de instandhouding van culturele instellingen ten goede komt. Een energiescan geeft inzicht in het energieverbruik en de mogelijkheden om het verbruik te verlagen dan wel op te wekken. Hieronder omschrijven wij de minimale eisen van een bij de subsidieaanvraag gevoegde energiescan.

Eisen

Een Energiescan Culturele Instellingen Noord-Holland bestaat uit een beknopte rapportage met op het gebouw of gebouwen toegespitste maatregelen die energiebesparing kunnen opleveren.

Inleiding	Kader	Maatregelen/Oplossingen	Pakketten en/of losse maatregelen
1. Algemeene informatie 2. Aanleiding en doel van de scan	1. Duiding en waardering monument(en) 2. Bestaande technische en bouw fysieke condities 3. Huidige energieprestatie(s) 4. Functie en gebruik intensiteit 5. Financiële ruimte	1. Bouwkundig: bijvoorbeeld isolatie en ventilatie. 2. Duurzame energieopwekking (elektriciteit en verwarming) en energie-uitwisseling 3. Efficiënt gebruik van energie: Kansen voor waterbesparing, groene daken, duurzaam materiaalgebruik en circulariteit 4. Tips voor duurzaam gebruik	1. Toekomstige energieprestatie 2. Investeringsniveau en terugverdientijden 3. Eventueel conclusie en/of aanbevelingen

Toelichting op de in bovenstaand schema opgenomen onderdelen.

Inleiding

De inleiding is een heldere uiteenzetting van de aanleiding van de energiescan. Hierin worden opgenomen de vragen en/of de problematiek die spelen en het doel van de energiescan (Meerjarenonderhoudsplan (MJOP), restauratie, herbestemming etc.)

Kader

Bij het kader worden de huidige situatie en condities en eventuele toekomstige ambities vermeld. Deze factoren zijn bepalend voor het genereren van realistische maatregelen en geven een realistische prognose van het toekomstige energieverbruik.

1. Cultuurhistorische kenmerken en waardering
2. Indicatie technische staat, bouwtechnische en bouw fysieke condities; eventueel huidige duurzame voorzieningen. Hierbij worden naast oppervlaktematen (BVO, opp glas, opp metselwerk etc.) ook inhoud gebouw en gebruiksruimte gegeven.
3. Huidige energieprestatie weergeven in MJ/m³. Vergelijk van de energieprestatie met het gemiddelde energieverbruik van de gebouwcategorie.
4. De bestaande en/of toekomstige functie en gebruik intensiteit.
5. De beschikbare financiële middelen. Deze hoeven niet in het rapport te worden vermeld, maar moeten wel meewegen in het advies.

Maatregelen/Oplossingen

Maatregelen en oplossingen worden geboden vanuit het principe "Trias Energetica". Rekening wordt gehouden met het kader (aanwezige monumentale waarden, technische en bouw fysieke condities, functie en gebruik intensiteit, financiële ruimte). Nadruk bij de geschetste maatregelen ligt op de realisatiekansen.

1. Bouwkundige maatregelen (onderscheid tussen herbestemming, restauratie en MJOP)
2. Duurzame energieopwekking en energie-uitwisseling: mogelijkheden energie op te wekken; indien relevant zowel op gebouwniveau als op een grotere schaal.
3. Efficiënt gebruik van energie: mogelijkheden om energie op te slaan etc. Indien relevant zowel op gebouwniveau als op een grotere schaal.
4. Tips voor duurzaam gebruik: bijvoorbeeld verwarmingsprotocol; gebruik luiken, etc.